

وزارت امور زنان

ریاست پالیسی و پلان

گزارش تحلیلی از:

تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان در ادارات دولتی

فهرست مطالب

شماره	عنوان موضوع	شماره صفحه
3	پیشگفتار	
4	تحلیل مختصر گزارش	
6	فعالیت های نهادهای دولتی به اساس سکتور، جهت تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان	
6	اول: سکتور امنیت	
6	1. وزارت دفاع ملی	
6	2. وزارت امور داخله	
7	دوم: سکتور حراست حقوقی و حقوق بشر	
8	3. وزارت عدلیه	
8	4. وزارت امور زنان	
9	سوم: سکتور رهبری و مشارکت سیاسی زنان	
11	5. کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی	
11	6. اداره احصائیه مرکزی	
11	7. وزارت ارشاد حج و اوقاف	
12	8. وزارت اطلاعات و فرهنگ	
12	9. اداره مستقل ارگان های محلی	
12	10. وزارت دولت در امور پارلمانی	
13	11. وزارت امور عودت مهاجرین	
13	12. وزارت سرحدات	
13	13. کمیسیون مستقل انتخابات	
14	چهارم: سکتور اقتصاد، ایجاد کار و فقر زدایی	
14	14. وزارت اقتصاد	
15	15. وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین	
15	16. وزارت احیاء و انکشاف دهات	
15	17. وزارت مالیه	
16	18. وزارت تجارت و صنایع	
16	19. وزارت شهر سازی	
16	20. وزارت معادن و پترولیم	
17	21. وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	
18	22. وزارت ترانسپورت و هوانوردی	
19	پنجم: سکتور صحت	
19	23. وزارت صحت	
19	24. وزارت مبارزه با مواد مخدر	
20	ششم: سکتور تعلیم	
20	25. وزارت معارف	
22	26. وزارت تحصیلات عالی	
22	ب: چالشها	
22	ج: پیشنهادها	

پیشگفتار

وزارت امور زنان بحیث ارگان ناظر بر تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان، مکلفیت دارد تا هر سال گزارش کاری وزارت ها و ادارات مستقل دولتی را که در جهت تطبیق این پلان مسؤلیت دارند، در مطابقت با سیستم نظارتی خویش جمع آوری نموده و بعد از توحید و تحلیل آنها، گزارش واحدی را تحت عنوان گزارش تحلیلی از تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان به اداره امور و شورای محترم وزیران ارائه نماید.

با آنکه تلاش صورت گرفت تا برای سال 1392، در کنار گزارش از ادارات مرکزی دولتی از واحد های دومی آنها نیز داشته باشیم ولی دیده شد که جمع آوری معلومات و گزارش ها از ولایات وقت گیر بوده و در ضمن تفاوت های کلی رقمی و کم کاری بعضی ازین ارگانها در تهیه این گزارش وجود داشت و وزارت امور زنان نتوانست طوریکه لازم بود این گزارش را به وقت معینه آن که اخیر سال 1392 بود، ارائه نماید.

بناء، شیوه جمع آوری گزارش را با تهیه پرسشنامه های مخصوص مطابق شاخص های مربوط، برای هر ارگان دولتی و ارسال آنها به این ادارات جهت اخذ گزارش عوض نمائیم، که طبعاً این پروسه نیاز به وقت داشت که گزارش هذا به نحوی آغاز و انجام کار دوباره بوده که بعد از تلاش زیاد کارمندان بخش نظارت به همکاری مشاورین ذیربط ریاست پالیسی و پلان وزارت امور زنان تهیه گردید.

سپاس

تحلیل مختصر گزارش

با در نظر داشت شاخص های پلان کاری ملی برای زنان افغانستان در شش سکتور (امنیت، حراست حقوقی و حقوق بشر، رهبری و مشارکت سیاسی زنان، اقتصاد کار و فقر زدایی، صحت و تعلیم) شامل این پلان و دریافت گزارش های ادارات مربوط به هر سکتور، میتوان چنین برداشت نمود که در سکتور امنیت بنابر شرایط امنیتی و حاکمیت عرف و عنعنات در کشور، حضور زنان طوریکه باید رشد یابد، هنوز صورت نگرفته است. ولی به تناسب سال گذشته، 10 فیصد در وزارت امور داخله و 8 فیصد در وزارت دفاع ملی رشد کمی منسوبین انان به وجود آمده است.

با آنکه فیصدی حضور زنان در ریاست عمومی امنیت ملی بالاتر از نهاد های دیگر مربوطه می باشد ولی بنابر پالیسی خاص که این اداره دارد، گزارشی از این نهاد را نداریم. مقامات در ادارات سکتور امنیت، در زمینه رشد کمی و کیفی حضور زنان درین سکتور با تدوین استراتژی ها، پالیسی ها و برنامه های آموزشی توجه خوبی مبذول نموده اند و نیز از اهداف، برنامه ها و ارزشهای پلان کاری ملی برای زنان آگاهی کامل دارند و برنامه های آینده این نهاد ها بخوبی بیانگر تلاش برای بهبود وضعیت زنان و تطبیق بهتر پلان کاری ملی زنان درین سکتور می باشد.

در سکتور حراست حقوقی و حقوق بشر، وزارت های عدلیه و امور زنان فعالیت های مثمیری را در زمینه های حقوقی و آگاهی عامه انجام داده اند که فعالیتهای وزارت امور زنان شامل طرح و تکمیل چهار پالیسی، دو استراتژی، مرور 23 پالیسی و استراتژی نهاد های دولتی، عقد تفاهمنامه ها با نهاد های دولتی و غیر دولتی برای راه اندازی برنامه ها به نفع زنان، تجلیل از روز های ملی و بین المللی راجع به زنان، راه اندازی کمپاین ها با نشر اسپانهای تلویزیونی، پیام های رادیویی، مصاحبه ها، کنفرانس ها، سیمینارها، ورکشاپها، هماهنگی جهت ارتقای ظرفیت زنان و عملی سازی برنامه مختلف سواد آموزی، اقتصادی، ظرفیت سازی، شغل افزایی برای زنان، ثبت و رسیدگی به قضایای خشونت علیه زنان، استخدام وکلای مدافع برای زنان متضرر خشونت و ارائه اولین گزارش از تطبیق قانون منع خشونت علیه زن می باشد.

همچنان وزارت عدلیه، تثبیت لایحه 40 درصد حضور زنان در تشکیلات نهاد های خصوصی ثبت شونده در وزارت عدلیه، راه اندازی برنامه های آگاهی عامه در خصوص حقوق زنان در سطح مرکز و ولایات، پیگیری تعدادی از قضایای حقوقی زنان، مشروطیت حضور 10 درصد زنان در احزاب سیاسی را در اولویت های کاری خویش جهت تطبیق پلان کاری ملی برای زنان درین وزارت قرار داده است.

به علاوه فوق، در سکتور رهبری و مشارکت سیاسی زنان، ادارات مربوطه فعالیت هائی را انجام داده اند که موجب افزایش درصدی حضور زنان در جرگه مشورتی سال 1392، اخذ کنندگان کارت رأی دهی، کاندیدای شوراهای ولایتی و حتی معاونین کاندیدای ریاست جمهوری برای انتخابات 1393، سطوح تصمیم گیری دولت، سکتور امنیت، سکتور خصوصی و سطوح تصمیم گیری آن و نیز رشد حضور آنان در سکتور های صحت، اقتصاد، معارف و تحصیلات عالی گردیده است.

در ضمن به تناسب سال 1391، آگاهی ها در مورد پلان کاری ملی برای زنان افغانستان و جندر بیشتر شده، نهاد های ذیربط دولتی با طرح و عملی سازی پالیسی ها و برنامه ها، تلاش نموده اند تا نقش بهتری در تطبیق این پلان داشته باشند. طوریکه ارزیابی صورت گرفت، نهاد های ذیربط در تهیه گزارش و ارائه معلومات راجع به تطبیق پلان کاری ملی برای زنان به نسبت سال گذشته همکاری بهتر داشته و گزارش های واصله نشان میدهد که هم آگاهی ها در مورد این پلان بالا رفته وهم مسؤلیت پذیری برای تطبیق آن بهبود یافته است که رشد درصدی کمیت زنان در نهاد های دولتی و حضور آنان در سطح رهبری و تصمیم گیری را به وضوح نشان میدهد.

در سکتور اقتصاد کار و فقر زدایی، نهاد های دولتی مربوط فعالیتهای مفیدی را انجام داده اند که حضور 62٪ زنان در تشکیلات وزارت کار امور اجتماعی، شهداء و معلولین، ثبت 192 مؤسسه داخلی به رهبری زنان در وزارت اقتصاد، حضور 35٪ زنان در شورا های انکشافی قریه ها و 33٪ آنان در شورای ولسوالی ها مربوط وزارت احیاء و انکشاف دهات، طرح استراتژی بودجه پاسخگو به جندر و ایجاد بخش بودجه پاسخگو به جندر در وزارت مالیه، اعطای جواز فعالیت برای 57 نهاد تجارتي زنان در وزارت تجارت و صنایع، ثبت 215 ملکیت اپارتمان ها

شامل 7٪ کل ملکیت ها در وزارت شهر سازی، تهیه 16 پالیسی با در نظر داشت ارزشهای جندر در وزارت معادن و پترولیوم، حضور 45٪ زنان در پروژه ملی مرغداری و مالداري و 35٪ آنان در برنامه های انکشافی، ایجاد ریاست اقتصاد خانواده و طرح چهار استراتیژی به نفع زنان، ثبت 49 شرکت زراعتی به رهبری زنان، مالکیت 2334 باب فارم های گاو داری، مرغداری، فارم تولید محصولات زراعتی و سبز خانه ها برای زنان در وزارت زراعت و مالداري، از جمله فعالیت های برجسته این نهاد ها طی سال 1392 به حساب می رود که پیشنهاد شده است.

در سکتور صحت با آنکه فعالیتهای قناعت بخشی انجام شده است ولی به دلیل آنکه میزان پیمایش نتایج فعالیتهای، عمدتاً بعد از چندین سال صورت میگیرد، مشکل به نظر میرسد تا هر سال نتایج آن را پیمایش نمود. اما در سکتور تعلیم و تربیه، در کنار فعالیتهای ارزشمند سال گذشته، کارکرد ها سال 1392 نشان میدهد که رشد بیشتری برای حضور زنان در معارف و تحصیلات عالی صورت گرفته است. افزایش 6 فیصد سواد آموزان، 3 فیصد معلمان مکاتب، 2 فیصد محصلان نهاد های تحصیلی خصوصی، یک فیصد استادان پوهنتون های خصوصی، 19 فیصد شاگردان تعلیمات تکنیکی و 7.23 فیصد محصلان دوره تربیه معلم طی دوره گزارش دهی، توجه جدی مقامات ذیربط ارگانها تعلیمی و تحصیلی و فعالیتهای آگاهی دهی عامه ارگانهای مربوط بران اثرگذار بوده است.

چالشهای موجود در خصوص تطبیق پلان کاری ملی زنان، پائین بودن سطح تخصیص بودیجه برای زنان و یا هم مصرف آن در بخش های دیگر و همکاری کمتر عده از نهادهای دولتی با وزارت امور زنان بحیث نهاد ناظر در ارائه گزارش ها برای تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان بوده است.

پیشنهاد های سازنده برای حل چالشها شامل، ایجاد کمیته رسیدگی به امور زنان در جنب کمیته های شورای وزیران برای نظارت از تطبیق برنامه های حمایتی زنان و مسوولیت پذیری بیشتر نهاد های دولتی در قبال تطبیق پلان کاری ملی زنان، تعهد دوامدار و عملی نهاد های دولتی با کارگذاری افراد مجرب در ساحات برنامه های حمایت از زنان و عضویت وزارت امور زنان همانند وزارت اقتصاد در کمیته بودجه وزارت مالیه جهت نظارت بودجه ها از شروع برنامه های حمایتی زنان می باشد.

الف: فعالیت های ادارات دولتی به اساس سکتور، جهت تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان

در این بخش گزارش فعالیت های نهادهای دولتی، جهت تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان به اساس هر سکتور تحلیل و به شرح ذیل ارائه میگردد:

اول: سکتور امنیت:

در سکتور امنیت گزارش کاری وزارت های امور داخله و وزارت دفاع ملی، مطابق به شاخص های مربوطه در پلان کاری ملی برای زنان عبارتند از: (موجودیت و تطبیق پالیسی ها، برنامه ها و سایر تدابیری که موجب ارتقای سطح مشارکت زنان در سکتور امنیت گردد "تعداد پولیس، وکیل مدافع، حارنوال وقاضی به تفکیک جنسی" تدابیر حقوقی/ پالیسی ها، پلان های کاری و آموزش غرض افزایش حساسیت و آگاهی مسؤلین تنفیذ قانون، مسؤلین عامه و سایر جوانب ذیدخل در مورد حقوق زنان روی دست گرفته میشود و شمار زنانی که قربانی خشونت و منازعات مسلحانه می گردند) انعکاس یافته که فعالیت های آنها طی سال 1392 به شرح ذیل ارائه میگردد:

وزارت دفاع ملی:

1. حضور زنان در تشکیلات وزارت دفاع ملی 1214 تن بوده که 8٪ به تناسب سال 1391 افزایش یافته است.
2. طرح و تطبیق پالیسی تنظیم و اداره جذب دواطلبان اناث در اردوی ملی،
3. صدور چند حکم از طرف مقام وزارت دفاع ملی برای جذب و حمایت اناث در اردو، تعلیم و فراهم آوری تسهیلات کاری برای آنان.
4. ترفیعات لازم برای 55 کارمند زن در تشکیلات وزارت،
5. تدویر ورکشاپ های آموزشی برای منسوبین اناث،
6. اعزام 3 تن از کارمندان اناث به کشورهای دوست هندوستان دنمارک و ایتالیا جهت آموزش های مسلکی.
7. نشر اسپاتهای تلویزیونی و پیام های رادیویی جهت تشویق زنان در صفوف اردوی ملی.

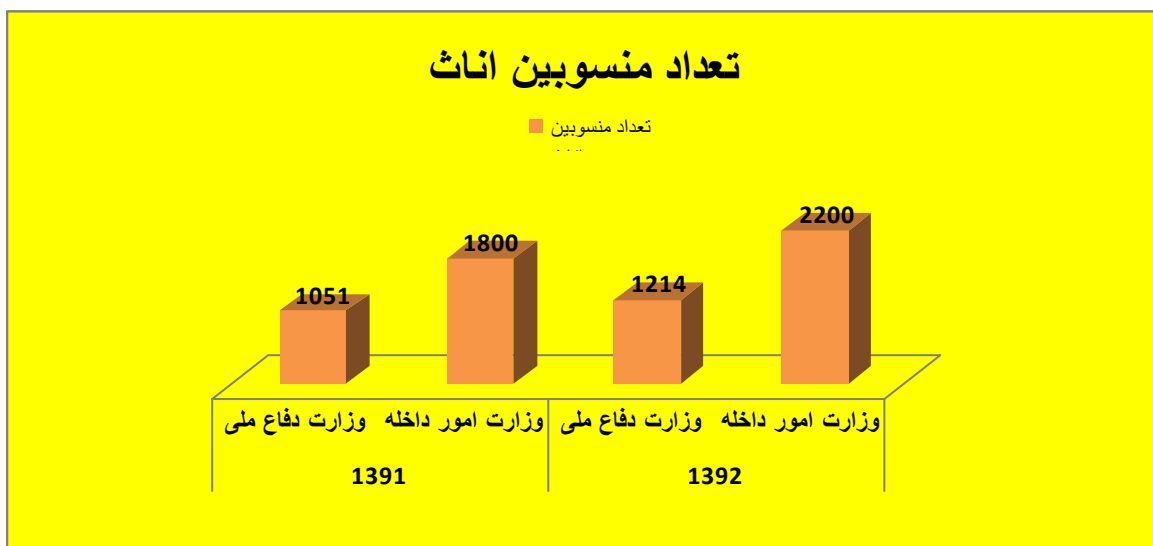
وزارت امور داخله:

1. کارمندان زن در وزارت امور داخله 2200 تن بوده که 1.5٪ کل تشکیل آن را نشان میدهد که به تناسب سال گذشته 10٪ افزایش حضور زنان را نشان میدهد.
2. تدوین استراتژیی انسجام امور پرسونل اناث پولیس ملی به هدف جلب و جذب اناث و حمایت از آنها در چوکات وزارت داخله.
3. ثبت و پیگیری 665 قضیه خشونت علیه زنان.
4. آموزش مسلکی 120 تن منسوبین زن و 700 تن مرد در خصوص تطبیق قانون منع خشونت علیه زنان.
5. تسهیلات بیشتر برای منسوبین زن و حمایت هئیت رهبری وزارت داخله از حضور زنان در چوکات این وزارت.
6. صدور چندین حکم از طرف مقام وزارت امور داخله برای حمایت از پولیس زن در عرصه های مختلف در وزارت امور داخله،

تحلیل کلی:

با در نظر داشت شرایط امنیتی و حاکمیت عرف و عنعنات در کشور، حضور زنان در سکتور امنیت طوریکه باید رشد یابد، هنوز صورت نگرفته است، ولی به تناسب سال گذشته، 10 فیصد در وزارت امور داخله و 8 فیصد در وزارت دفاع ملی به تناسب سال گذشته رشد کمی منسوبین اناث به وجود آمده است که فیصدی حضور زنان در سکتور امنیت را طی دوره گزارشدهی 1٪ نشان میدهد. با آنکه فیصدی حضور زنان در ریاست عمومی امنیت ملی بالاتر از نهاد های دیگر مربوطه می باشد ولی بنابر پالیسی خاص که این اداره دارد، گزارشی ازین نهاد نداریم. مقامات در ادارات سکتور امنیت، در زمینه رشد کمی و کیفی حضور زنان درین سکتور با تدوین استراتیژی ها، پالیسی ها و برنامه های آموزشی توجه خوبی مبذول نموده اند و نیز از اهداف، برنامه ها و ارزشهای پلان کاری ملی برای زنان آگاهی کامل دارند و برنامه های آینده این نهاد ها بخوبی بیانگر تلاش برای بهبود وضعیت زنان و تطبیق بهتر پلان کاری ملی زنان درین سکتور می باشد.

حضور زنان در سکتور امنیت به تناسب سال 1391:

دوم: سکتور حراست حقوقی و حقوق بشر:

به هدف عملی سازی شاخص های سکتور حراست حقوقی و حقوق بشر که شامل (کمیت و کیفیت اسناد تقنینی و حقوقی "قوانین، پالیسی ها، فرامین تقنینی" که موجب ارتقای حقوق زنان می گردد؛ تعداد اسناد و موازین بین المللی "که حقوق زنان در آن شامل باشد" که توسط دولت افغانستان امضاء، تصویب و تطبیق گردیده باشد؛ تعداد مستفیدین از برنامه ها جهت بلند بردن سطح آگاهی از حقوق زنان، فیصدی قضایای مربوط به زنان که گزارش و حل و فصل شده باشند و شمار سرپناه ها، مراکز ارجاع و سایر خدمات مرتبط با محو خشونت علیه زنان، می باشد، وزارت عدلیه و وزارت امور زنان بیشتر نقش دارند که در زمینه عملی سازی آنها، فعالیتهای ذیل را طی سال 1392 انجام داده اند:

1. کارمندان زن در وزارت عدلیه 196 تن بوده که 7.6٪ کل تشکیل آن وزارت را تشکیل میدهد.
2. حضور زنان در سطوح تصمیم گیری این وزارت 13٪ می باشد.
3. راه اندازی 600 برنامه خورد و بزرگ در سطح مرکز و ولایات راجع به کاهش خشونت علیه زنان، حقوق مالی زنان بخصوص حق میراث و حق مهر.
4. نشر پنج برنامه تلویزیونی از طریق تلویزیون های کشور در خصوص کاهش خشونت و تأمین حقوق زنان.
5. ثبت و پیگیری 130 قضیه حقوقی زنان.
6. حسب لایحه 40٪ تشکیل مؤسسات و نهاد های ثبت شده در وزارت عدلیه زنان می باشد.
7. حضور زنان در احزاب سیاسی ثبت شده در وزارت عدلیه 10٪ می باشد.
8. 238 تن کارمند زن در برنامه های آموزشی ارتقای ظرفیت طی چند دوره اشتراک ورزیده اند.
9. 6 کارمند زن جهت اشتراک در برنامه های آموزشی خارج کشور معرفی شدند.

وزارت امور زنان:

1. تکمیل چهار پالیسی، (پالیسی کاهش میزان بی سواد، پالیسی افزایش زنان در سکتور صحت، پالیسی حضور و نقش زنان در انتخابات و پالیسی حضور زنان در سطح تصمیم گیری)،
2. تکمیل دو استراتیژی، (استراتیژی دسترسی زنان به رسانه ها و استراتیژی حقوق و مسئولیت اقتصادی زنان)،
3. مرور و ارائه نظریات لازم در 23 پالیسی، استراتیژی، پلان و برنامه های نهاد های دولتی جهت شامل سازی شاخص های پلان کاری ملی برای زنان،
4. عقد 15 تفاهمنامه با نهاد های دولتی و غیر دولتی برای راه اندازی برنامه های متمرکز به نفع زنان و 14 قرارداد با رادیو و تلویزیون های ملی برای نشر پیامهای رادیویی و تلویزیونی وزارت امور زنان جهت آگاهی دهی عامه،
5. تدویر 130 ورکشاپ آموزشی برای 8361 تن از کارمندان نهاد دولتی و غیر دولتی، علماء، منتقدین محلی، فعالین زن و اعضای شورا ها شامل 16 ولایت، در عرصه های ظرفیت سازی، حقوقی، قانونی، اجتماعی، تخنیک، مالی، صحتی و تعلیمی و آگاهی دهی.
6. اعزام 208 تن از کارمندان وزارت امور زنان و نمایندگان نهاد های دولتی، غیر دولتی و فعالین زن از طریق بورس های کوتاه مدت آموزشی به 19 کشور،
7. هماهنگی و زمینه سازی برای راه اندازی 188 پروژه آموزشی، سواد آموزی و حرفه ای برای 96276 تن زن به کمک نهاد های همکار ملی و بین المللی،
8. تجلیل از روز جهانی منع خشونت علیه زنان، با راه اندازی کمپاین 16 روزه منع خشونت علیه زنان، که شامل کنفرانس علماء، تدویر 20 میز مدور رادیویی و تلویزیونی، کنفرانس های مطبوعاتی به سطح مرکز و ولایات، تدویر ورکشاپ ها، چاپ و نشر پوستر، بنر، بروشور، اخبار، مجله و همچنان توزیع مواد چاپی چون قلم و کتابچه به مناسبت 25 نوامبر.
9. حل و فصل ، 3318 قضیه توسط ریاست حقوق در مرکز و مدیریت های حقوق ولایتی این وزارت و ارجاع، 1432 قضیه به مراجع عدلی و قضایی .
10. هماهنگی برای استخدام 138 تن وکیل مدافع رایگان برای زنان خشونت دیده به همکاری انجمن مستقل وکلای مدافع، دفتر

11. تهیه و ارائه اولین گزارش تحلیلی از تطبیق قانون منع خشونت علیه زن به جامعه جهانی از طریق وزارت مالیه،
12. راه اندازی کمپاین خانه به خانه راجع به حفظ الصحه محیطی، اضرار مواد مخدر، امراض ساری، منع خشونت علیه زن، مشارکت زنان در تصمیم گیری ها، تغذیه طفل با شیر مادر و اهمیت آن و حقوق طفل در 18 ولایت کشور، که حدوداً 16680 تن از زنان و مردان مستفید گردیدند.
13. تدویر جلسات هماهنگی با ادارات عضو در کمیسیون عالی منع خشونت در سطح مرکز و ولایات و همچنان تدویر جلسات کمیته تسوید قوانین و پیگیری تصامیم اتخاذ شده درین جلسات،
14. نظارت از وضعیت زنان مجابس، مراکز حمایوی وسایر محلات نگهداری زنان،

تحلیل کلی سکتوری:

در سکتور حراست حقوقی و حقوق بشر، وزارت عدلیه به تناسب سال گذشته فعالیت‌های مثمیری در زمینه نموده است. طوریکه 2.6٪ رشد کمی حضور زنان درین وزارت، 13٪ حضور زنان در سطوح رهبری وزارت، تثبیت لایحه 40٪ تشکیلات ارگان های خصوصی ثبت شونده در وزارت عدلیه، راه اندازی 600 برنامه آگاهی عامه در خصوص حقوق زنان و کاهش خشونت علیه زن در سطح مرکز و ولایات، ثبت و پیگیری 130 قضیه حقوقی زنان، مشروطیت حضور 10٪ زنان در احزاب سیاسی، به خوبی میرساند که وزارت عدلیه در خصوص تطبیق پلان کاری ملی برای زنان دارای برنامه های منظم بوده و تلاش های خوب در زمینه نموده است.

وزارت امور زنان نیز بحیث نهاد دولتی پالیسی ساز، دو استراتیژی و چهار پالیسی به نفع زنان طرح و تکمیل نموده و فعالیت های مثمیری دیگری را در زمینه های مختلف چون: مرور 23 پالیسی و استراتیژی نهاد های دولتی، عقد تفاهمنامه ها با نهاد های دولتی و غیر دولتی برای راه اندازی برنامه ها به نفع زنان، تجلیل از روز های ملی و بین المللی راجع به زنان، راه اندازی کمپاین ها با نشر اسپاتهای تلویزیونی، پیام های رادیویی، مصاحبه ها، کنفرانس ها، سیمینارها، ورکشاپ ها، هماهنگی جهت ارتقای ظرفیت زنان و عملی سازی برنامه های مختلف سواد آموزی، اقتصادی، ظرفیت سازی، شغل افزایی برای زنان، تنظیم و هماهنگی سفر ها، ثبت و رسیدگی به قضایای خشونت علیه زنان، استخدام وکلای مدافع برای زنان متضرر خشونت و ارائه اولین گزارش از تطبیق قانون منع خشونت علیه زن انجام داده است.

با در نظر داشت فعالیت ها در زمینه حراست حقوقی و حقوق بشری زنان، میتوان نتیجه گرفت که ارگانهای ذیربط دولتی در هماهنگی با سازمانهای بین المللی فعالیت‌های سودمندی را در بخش حقوقی زنان و کاهش خشونت ها علیه زنان انجام داده اند که نتیجه آن کلاً با یافته های رشد فیصدی حضور زنان در سطوح مختلف گره خورده و بران اثرگذار بوده است.

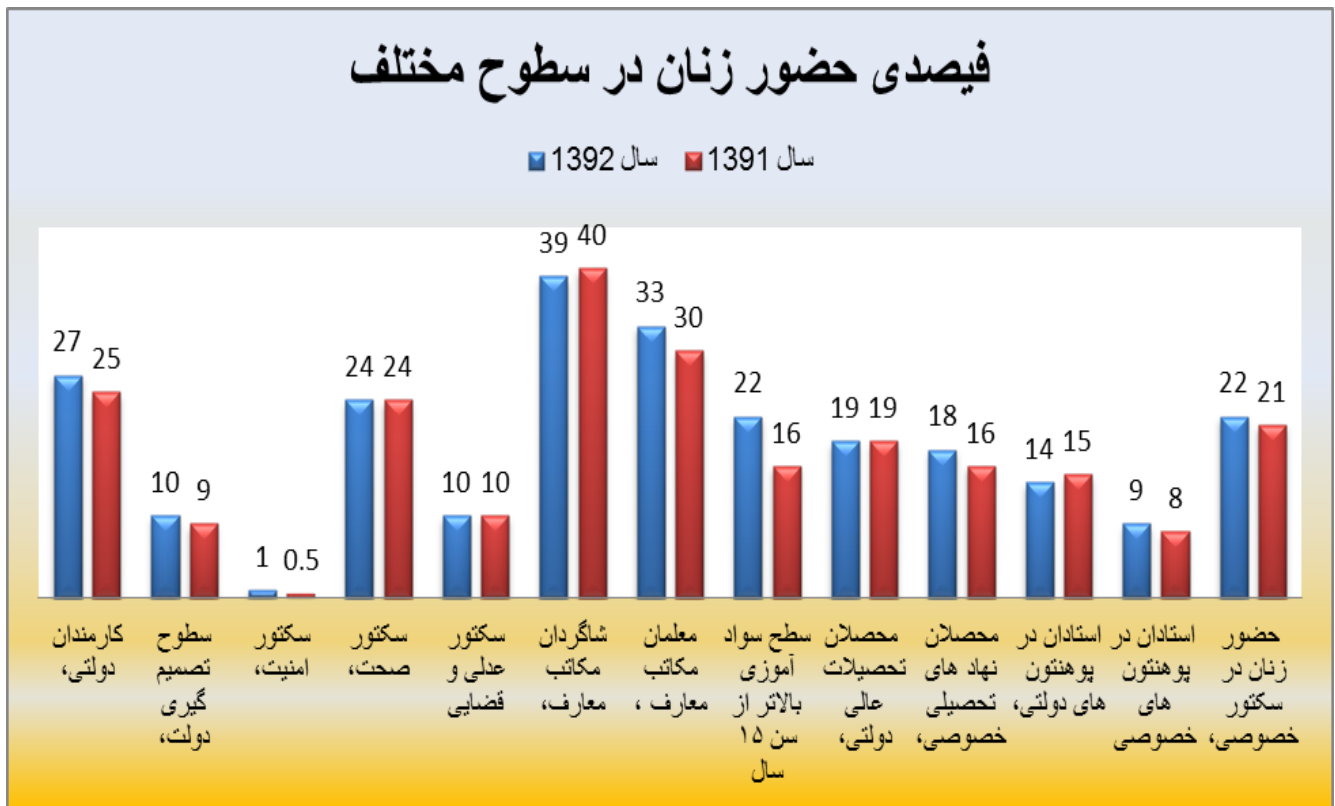
سوم: سکتور رهبری و مشارکت سیاسی:

به اساس شاخص های سکتور رهبری و مشارکت سیاسی زنان در پلان کار ملی برای زنان افغانستان که شامل، (تطبیق اقدامات و تدابیر مربوط به برابری جندر و توانمند سازی زنان، میزان افزایش فیصدی حضور زنان در سطوح تصمیم گیری تمام سکتورها) می باشد؛ تمام نهاد های دولتی مسوولیت عملی سازی این شاخص ها را دارند که در مجموع میتوان میزان مشارکت زنان را در این سکتور به سطح ملی به شرح ذیل ارزیابی نمود:

- 27٪ حضور زنان در شورای ملی،
- 32٪ حضور زنان در جرگه مشورتی سال 1392،
- 34٪ حضور زنان بحیث اخذ کنندگان کارت رأی دهی برای انتخابات 1393،
- 11٪ حضور زنان بحیث کاندیدای شوراهای ولایتی برای انتخابات 1393،

- 27٪ حضور زنان در ارگان های دولتی،
- 1٪ حضور زنان در سکتور امنیت،
- 21.7٪ حضور زنان در سکتور خصوصی،
- 10٪ حضور زنان در سطوح تصمیم گیری نهاد های دولتی،
- 9.8٪ حضور زنان در سطوح تصمیم گیری سکتور خصوصی،
- 24.1٪ حضور زنان در سکتور صحت،
- 39٪ حضور شاگردان اناث در مکاتب معارف،
- 33٪ حضور معلمان زن در مکاتب معارف،
- 19.25٪ حضور محصلان زن در تحصیلات عالی دولتی،
- 18٪ حضور زنان در نهاد های تحصیلی خصوصی،
- 14٪ حضور استادان زن در پوهنتون های دولتی،
- 9٪ حضور زنان استادان زن در پوهنتون های خصوصی

گراف حضور زنان در سطوح مختلف:

با در نظر داشت رشد کلی فیصدی ها در سطوح مختلف، چنین نتیجه میگیریم که زنان در فاصله یکسال (1391-1392) رشد فیصدی قابل ملاحظه به تناسب سال قبل در بخش های مختلف فوق داشته اند، ولی در بخش های هم رشد چندانی مشهود نیست که دلیل آنرا بیشتر و بیشتر عوامل امنیتی و حاکمیت عرف و عنعنات و همچنان کمبود ظرفیت های تخصصی در امور زنان عنوان کرد.

کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی:

- تطبیق پالیسی جندر خدمات ملکی و نظارت از تطبیق آن.

- درج امتیاز 5 نمره برای کاندیدای زن در نسخه جدید طرز العمل تعیینات خدمات ملکی در خصوص بست های قابل استخدام در ادارات دولتی، که این اصل در تمام ادارات دولتی قابل تعمیم می باشد.
- عملی سازی برنامه آموزشی کوتاه مدت برای کارمندان اناث (بخصوص ریاست ها و آمریت های جندر) بر اساس نیاز سنجی آموزشی کارمندان.
- تسهیل زمینه تحصیلات عالی الی سویه ماستری برای تعدادی از کارمندان اناث.

اداره مرکزی احصائیه:

- کارمندان زن در اداره مرکزی احصائیه 103 تن بوده که 20٪ کل تشکیل آن اداره را تشکیل میدهد.
- حضور زنان در سطوح رهبری این اداره 13٪ می باشد.
- از برنامه های ارتقای ظرفیت کارمندان، 91 کارمند زن در بخش های مختلف دوره های آموزشی کوتاه مدت مستفید شده اند.
- حضور کارمندان زن در نهاد های دولتی 27٪.
- حضور زنان در سطوح تصمیم گیری نهاد های دولتی 10٪،
- حضور زنان در سکتور خصوصی 21.7٪،
- حضور زنان در سطوح تصمیم گیری سکتور خصوصی 9.8٪،

وزارت ارشاد، حج و اوقاف:

- کارمندان زن در وزارت ارشاد حج و اوقاف 50 تن بوده که 2٪ کل تشکیل آن وزارت را تشکیل میدهد.
- ایجاد واجد جندر در تشکیلات وزارت ارشاد، حج و اوقاف.
- تدویر ورکشاپ ها، سیمینارها و ترتیب خطبه های نماز جمعه و روزهای مذهبی جهت تبلیغ از منابر مساجد و تکایا راجع به آگاهی عامه در خصوص حقوق زنان و کاهش خشونت علیه زن که در زمینه موضوعات مختلف چون (اهمیت تعلیم و تربیه سالم و مصئونیت اطفال، جنایت مسموم کردن دختران مکاتب، بررسی خشونت از دیدگاه اسلام، خشونت و اثرات ناگوار آن بالای صحت و حقوق زنان از دیدگاه اسلام).
- تدویر برنامه اسلام و جندر برای 35 تن از آمرین واحد های جندر نهاد های دولتی.
- تدویر ورکشاپ سه روزه در رابطه به بررسی حقوق زن و منع خشونت علیه زنان از دیدگاه اسلام.
- برگزاری ورکشاپ ها در ولایات پروان، غور، بامیان و هرات راجع به اضرار ازدواج قبل از بلوغ.
- تدویر ورکشاپ شش روزه تحلیلی روی حقوق سیاسی و قضایی زنان، حق تعلیم و تحصیل برای زنان، حقوق اقتصادی و ملکیت زنان، حقوق مدنی و اجتماعی زنان از دیدگاه اسلام.
- همکاری مستقیم با وزارت امور زنان جهت برگزاری کنفرانس تخصصی و نقش تعلیم اسلام در جلوگیری از خشونت علیه زن به اشتراک 300 تن از علمای کشور.
- تنظیم خطبه های نماز جمعه در رابطه به نقش زنان در جامعه و اشتراک آنها در پروسه انتخابات و تبلیغ آنها از طرف ملا امامان و خطبای مساجد و تکایا.
- انجام 17 مصاحبه اختصاصی با رسانه های صوتی و تصویری کشور، راجع به جایگاه و نقش زنان در جامعه از دیدگاه اسلام.
- گرامیداشت از روز های ماندگار چون روز زن، روز مادر و نشر مطالب این محافل از طریق مجله پیام حق.
- اشتراک 30 تن از کارمندان زن در برنامه های آموزشی لسان انگلیسی، کمپیوتر، تهیه و تدارکات، آگاهی دهی از قوانین و مقررات و مدیریت جهت رشد ظرفیت کاری آنها.

وزارت اطلاعات و فرهنگ:

- تعداد کارکنان زن در وزارت اطلاعات و فرهنگ 278 تن بوده که 24.5٪ کل تشکیل آن وزارت را نشان میدهد.
- تدویر برنامه های ارتقای ظرفیت کاری برای کارمندان، که 50 کارمند زن ازین برنامه ها مستفید شده اند.
- نشر برنامه نیمه دیگر که مخصوص گزارش در مورد زنان است در هفته یکبار به دست نشر سپرده میشود.
- 13 رادیو در ولایات تخار، بلخ، بغلان، ننگرهار، سمنگان، کندز و هرات توسط زنان اداره میگردد.
- 3 تلویزیون در ولایات تخار، هرات و بلخ توسط زنان اداره میگردد.
- نشر 7 جریده با مدیریت زنان در شهر کابل.
- 2 آژانس خبری (پژواک و روز) توسط زنان مدیریت میگردد.
- ده ها هفته نامه، دارالترجمه، و نهاد از جانب زنان اداره میگردد.
- 30٪ کارمندان رسانه های مربوط این وزارت را زنان تشکیل میدهد.

اداره مستقل ارگانهای محلی:

- حضور زنان در اداره ارگان های محلی 144 بوده که 3٪ مجموع تشکیل آن اداره را نشان میدهد و نیز 2٪ زنان در سطوح رهبری این اداره قرار دارند.
- تدویر 7 برنامه آموزشی برای ارتقای ظرفیت 692 کارمند این اداره، شامل 48 کارمند زن.
- تدوین 3 پالیسی (پالیسی جندر ارگانهای محلی، رهنمود تبعیض جنسیت مثبت به سطح شاروالی ها در مرکز و ولایات و رهنمود تبعیض مثبت به سطح دفاتر ولایتی و ولسوالیها).
- راه اندازی برنامه های آگاهی عامه راجع به کاهش خشونت علیه زنان در مطابقت به پلان کاری ملی برای زنان و پالیسی ادارات محلی، در شش ولایت با اشتراک 535 تن مرد و 62 تن خانم،

وزارت دولت در امور پارلمانی:

- تعداد کارمندان زن در وزارت دولت در امور پارلمانی 36 بوده که 15.5٪ مجموع کارمندان آن وزارت را تشکیل میدهد.
- طرح و تطبیق پالیسی آگاهی عامه،
- تدویر 20 برنامه آموزشی برای کارمندان به منظور رشد ظرفیت کاری آنها
- تجلیل از روز های ملی و بین المللی در مورد زنان
- عضویت امر جندر در جلسات هیئت رهبری وزارت و کمیته استخدام.

وزارت امور عودت مهاجرین:

وزارت امور سرحدات:

- تعداد کارمندان زن در وزارت امور سرحدات و قبایل 98 تن بوده که 11.3٪ کل تشکیل را نشان میدهد.
- تدویر برنامه های آموزشی ارتقای ظرفیت کارمندان در بخش های مهارت های مدیریت و مفاهیم جندر، حقوق فامیل - ملکیت و میراث، برنامه ریزی و نیازسنجی، آموزش تفتیش، حقوق بشر، سیستم جدید تقاعد، جندر، ارتباطات، تهیه و تدارکات برای 357 کارمند این وزارت شامل 123 کارمند زن.

کمیسیون مستقل انتخابات:

- تعداد کارمندان زن در کمیسیون مستقل انتخابات 1378 تن بوده که 19.6٪ مجموع کارمندان آن کمیسیون را نشان میدهد.
- استخدام مدیران جندر در 34 ولایت جهت تطبیق پلان های جندر،
- طرح و تطبیق پالیسی جندر جهت افزایش حضور زنان به حیث رأی دهنده، کاندیدا، کارمندان انتخاباتی و ناظرین.
- 34٪ حضور زنان بحیث اخذ کننده گان کارت رأی دهی برای اشتراک در انتخابات 1393،
- حضور زنان بحیث کاندیدای شورا های ولایتی 308 تن بوده که 11٪ مجموع کاندیدا را تشکیل میدهد.
- کاندیدای برنده زن در شوراهای ولایتی انتخابات سال 1393، 97 تن از مجموع 308 کاندیدا می باشند که 23٪ مجموع کاندیدای برنده شورای های ولایتی را تشکیل میدهد.
- حضور 50٪ زنان بحیث ناظران ساحوی در انتخابات 16 حمل 1393، از جمله 3000 تن.
- حضور 50٪ زنان بحیث مبلغین آگاهی عامه
- حضور 50٪ زنان بحیث آموزگاران در مرکز و ولایات از مجموع 190 تن،
- نشر و چاپ تعداد (500000) اوراق تبلیغاتی در رابطه به ثبت نام رأی دهندگان و پروسه رأی دهی انتخابات 1393،
- تدویر ورکشاپ های آگاهی دهی برای جوانان (دختران و پسران) در 34 ولایات ،

تحلیل کلی سکتوری:

در سکتور رهبری و مشارکت سیاسی به تناسب سال 1391، آگاهی ها در مورد پلان کاری ملی برای زنان افغانستان و جندر بیشتر شده، نهاد های ذیربط دولتی با طرح و عملی سازی پالیسی ها و برنامه ها، تلاش نموده اند تا نقش بهتری در تطبیق این پلان داشته باشند. طوریکه ارزیابی صورت گرفت، نهاد های ذیربط در تهیه گزارش و ارائه معلومات راجع به تطبیق پلان کاری ملی برای زنان به نسبت سال گذشته همکاری بهتر داشته و گزارش های واصله نشان میدهد که هم آگاهی ها در مورد این پلان بالا رفته وهم مسؤلیت پذیری برای تطبیق آن بهبود یافته است که رشد درصدی کمیت زنان در نهاد های دولتی و حضور آنان در سطح رهبری و تصمیم گیری را به وضوح نشان میدهد.

درین خصوص بیشتر وزارت های معارف، تحصیلات عالی، عدلیه، صحت عامه، امور داخله ، اطلاعات و فرهنگ، ارشاد حج و اوقاف، کار امور اجتماعی شهداء و معلولین، احیاء و انکشاف دهات، زراعت و مالداری، مالیه، اداره مرکزی احصائیه کمیسیون اصلاحات اداری، اداره مستقل

ارگانهای محلی، کمیسیون مستقل انتخابات بیشتر و بهتر در تطبیق پلان کاری ملی برای زنان تلاش نموده اند. در ضمن بنابر مشکلاتی نتوانستیم از تعداد از ارگان ها گزارش داشته باشیم، ولی سعی بران خواهد شد تا گزارش بعدی برای سال 1393 را با استفاده از روش های بهتر نظارتی تهیه و ارائه نمائیم.

چهارم: سکتور اقتصاد، ایجاد کار و فقر زدایی:

در سکتور اقتصاد کار و فقر زدایی، وزارت های اقتصاد، کار و امور اجتماعی شهداء و معلولین، احیاء و انکشاف دهات، مالیه، تجارت و صنایع، شهر سازی، معادن، زراعت آبیاری و مالداري و ترانسپورت، مسوولیت دارند و شامل شاخص های چون: (میزان مشارکت و سهم گیری زنان و مردان در نیروی کار، تجارت شخصی، زراعت، صنعت و خدمات، ساحات فعالیت های اقتصادی (رسمی و غیر رسمی) زنان و مردان در طی روز یا سال، فیصدی استخدام و به کار گماری زنانی که دارای تجارت شخصی میباشند به طور کل، فیصدی زنان و مردان دچار فقر مزمن، مقدار مساعدت مالی اعطا شده در زمینه سرمایه گذاری برای زنان کشور، شمار ملکیت های که بنام زنان ثبت شده است، تجربه جدید در حمایت از نسل جوان کشور که امکانات مصارف گزاف برگزاری محافل عروسی را ندارند) که در این خصوص فعالیتهای این نهاد ها به شرح ذیل درج گردیده است:

وزارت اقتصاد:

- تعداد کارکنان زن در وزارت اقتصاد 105 تن بوده که 12.5٪ کل تشکیل وزارت را نشان میدهد.
- فیصدی حضور زنان در سطوح رهبری این وزارت، 4٪ را نشان میدهد.
- تا الحال 710 مؤسسه داخلی به رهبری زنان ثبت وزارت اقتصاد گردیده است که 162 آن مخصوص سال 1392 می باشد.
- تکمیل دوره تحصیل به درجه لیسانس 2 کارمند زن،
- اشتراک 333 کارمند زن در 26 ورکشاپ و برنامه آموزشی راجع به ارتباطات، مدیریت زمان، آگاهی از پالیسی های دولت و پلان چهار ساله اجتماعی و اقتصادی، مهارت های برنامه ریزی، مفاهیم مدیریت، شاخص های پلان کاری ملی برای زنان، کاهش خشونت علیه زن، مدیریت تغییر، مدیریت پروژه، حقوق محیط زیست، آگاهی دهی مبارزه با فساد اداری، انگلیسی و کمپیوتر، برنامه رهبری و غیره.

وزارت کار امور اجتماعی، شهداء و معلولین:

- تعداد کارکنان زن در وزارت کار امور اجتماعی، شهداء و معلولین 4522 تن بوده که 62.6٪ کل تشکیل آن وزارت را نشان میدهد.
- حضور زنان در سطوح رهبری این وزارت 14٪ است.
- در راستای ارتقای ظرفیت 152 کارمند، شامل 52 کارمند زن در بخشهای زبان انگلیسی، طرز سلوک، حقوق اداری، اصول نگارش، مدیریت منابع بشری، مدیریت مالی، مدیریت تهیه و تدارکات، مدیریت پروژه، برنامه ریزی آگاهی از قوانین، سیستم فایلنگ،

وزارت احیا و انکشاف دهات:

- تعداد کارمندان رسمی و قرار دادی در وزارت احیاء و انکشاف دهات 442 زن بوده که 11.1٪ کل تشکیل را نشان میدهد.
- حضور زنان در سطوح رهبری این وزارت 11.4٪ میباشد.
- تصحیح و بازنگری پالیسی جندر وزارت احیاء و انکشاف دهات،
- طرح و تطبیق پلان تطبیقی جندر،
- در راستای ارتقای ظرفیت به تعداد 746 تن که 79 تن آنها را زنان تشکیل میدهند در بخشهای مدیریت، مهارت های دیتابیس، مالی منابع بشری، مدیریت پروژه، تدارکات و قوانین در داخل و خارج کشور آموزش دیده اند.
- تعداد مجموعی اعضای شورای های انکشافی قریه جات به 153822 تن میرسد که 35٪ آنها را زنان تشکیل میدهند، در همین حال 33٪ اعضای شورا های ولسوالی ها، زنان هستند.
- 215 زن در 45 شورای زنانه به منظور آگاهی دهی جهت حفظ و مراقبت سرکها، حل منازعات ذات البینی در 3 ولایت مصروف هستند.

وزارت مالیه:

- تعداد کارمندان زن در وزارت مالیه 638 تن بوده که 8.3٪ مجموع کارمندان آن وزارت را نشان میدهد.
- طرح استراتژی بودجه سازی پاسخگو به مسایل جندر که عنقریب در تمام نهاد های دولتی به مرحله تطبیق در خواهد آمد.
- ایجاد بخش بودجه پاسخگوی جندر در وزارت مالیه به هدف عیار ساختن بودجه نهاد های دولتی در مطابقت به ارزشهای جندر.
- انکشاف پلان استراتژیک به منظور ایجاد میکانیزم بودجه پاسخگو به جندر.
- تدویر ورکشاپ رشد ظرفیت تهیه بودجه پاسخگوی جندر برای 150 از کارمندان 18 وزارت و ادارات مستقل دولتی.
- تدویر ورکشاپ دو روزه در مورد متحد المال شماره (2) برای آمرین جندر ارگانهای دولتی به منظور شامل سازی جندر در بودجه ملی.
- راه اندازی 98 برنامه آموزشی به منظور ارتقای ظرفیت 1785 کارمند وزارت مالیه با اشتراک 470 کارمند زن، در بخشهای مدیریت منابع بشری، کمپیوتر، مدیریت پروژه، پروسیجر های املاک، رهبری، پلانگذاری، برنامه ریزی و نیازسنجی، طرح و ترتیب لایحه وظایف، آموزش کارمندان جدید التقرر در امور اداری آموزش های مسلکی داده شدند.

وزارت تجارت و صنایع

- تعداد کارمندان زن در وزارت مالیه 114 تن بوده که 11.3٪ مجموع کارمندان آن وزارت را نشان میدهد.
- حضور زنان در سطوح رهبری این وزارت 9٪ می باشد.
- اعطای جواز برای 57 نهاد تجارتي که رهبری و معاونیت آنها بدوش زنان می باشد.
- 58 کارمند زن به هدف ارتقای ظرفیت از برنامه های آموزشی چون زبان انگلیسی، کمپیوتر، ارتباطات و مدیریت، همچنان تعدادی هم از برنامه آموزش سواد مستفید شده اند.

وزارت امور شهر سازی:

- تعداد کارمندان زن در وزارت امور شهر سازی 120 تن بوده که 15.5٪ کل تشکیل وزارت را نشان میدهد.
- ثبت 215 اپارتمان برای زنان که 7٪ مجموع ملکیت های ثبت شده وزارت امور شهرسازی تشکیل میدهد.
- تدویر 16 برنامه آموزشی در بخش های حقوق اداری جهانی، اهمیت زیر بناها، مهندسی و توسعه شهری، زبان انگلیسی، مبارزه با فساد اداری، پروسه دیزاین امور پروژه سازی تعمیرات، دوره عملی که 27 کارمند زن نیز از جمله مستفیدین این برنامه ها بوده اند.
- تطبیق 16 برنامه آموزشی برای 303 کارمند زن در چند دوره.

وزارت معادن و پترولیم:

- تعداد کارمندان زن در معادن و پترولیم 221 تن بوده 23٪ کل تشکیل را نشان میدهد.
- 303 زن در بخشهای مختلف آموزش دیده اند.
- تهیه 16 پالیسی برای برنامه های وزارت معادن و پترولیم با در نظر داشت ارزشهای جندر.
- معرفی 4 کارمند زن برای ادامه تحصیلات عالی به بورسیه های خارج کشور،
- فعالیت 307 تن کارگر زن در پروژه های مختلف این وزارت چون تصدی کود برق مزار شریف، ریاست تصدی افغان گاز و ذغال سنگ شمال.
- تجلیل و گرامیداشت از روز های ملی و بین المللی زن در مربوطات این وزارت.
- تدویر 8 گردهمائی برای زدودن اندیشه مصارف گزاف در محافل از دیدگاه قانون و شریعت.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری:

- تعداد کارمندان زن در وزارت زراعت، آبیاری و مالداري 442 تن بوده که 3٪ کل تشکیل وزارت را نشان میدهد.
- حضور زنان در سطوح رهبري این وزارت نیز 3٪ میباشد.
- طرح پالیسی و استراتیژی جندر،
- طرح پالیسی و استراتیژی اقتصاد خانواده،
- طرح پالیسی و استراتیژی سهم زنان در زراعت،
- طرح پالیسی و استراتیژی مسئولیت غذائی خانواده،
- در پروژه ملی مرغداری و مالداري 45٪ زنان فعالیت دارند که در سطح ولایات تطبیق میگردد.
- در پروگرام های انکشافی زنان 35٪ حضور دارند.
- در پروژه های احیاء و حفاظت جنگلات و تنظیم آبریزه ها بیشتر زنان فقیر و بی سرپرست استخدام گردیده اند که در تولید نهال ها در قوریه های خانگی نقش ایفاء می نمایند.
- ایجاد ریاست اقتصاد خانواده که عرضه خدمات آن مخصوص زنان می باشد.
- پروژه کارد -اف (CARD-F) با راه اندازی پروژه های متعدد در حمایت زنان روستایی در بخش های سبز خانه ها، مزارع کوچک برای تولید محصولات زراعتی، مرغداری، گاو داری و تولید لبنیات، فیصدی مستفید شوندگان زن را به شرح ذیل دارد:
 - پروژه سبزخانه داری 12٪.
 - مزارع کوچک برای تولید محصولات زراعتی 5٪.
 - مرغداری 90٪.
 - گاو داری و تولید لبنیات 100٪.
- همچنان پروژه کارد-اف زمینه داشتن ملکیت ها را برای زنان به شرح ذیل مساعد نموده است:
 - سبز خانه ها، هر کدام با مساحت 400 متر مربع، 26 باب.
 - فارم مرغداری با داشتن گنجایش 100 مرغ، 958 باب.
 - فارم تولید محصولات زراعتی با ارزش، 50 باب.
 - فارم گاو داری و تولید لبنیات 1300 باب.
- تطبیق پروژه NHLP با ایجاد 108 گروپ تولیدی خانم ها، 5000 زن را تحت پوشش دارد.
- با تطبیق پروژه NEASP مجموعاً 2000 زن بطور غیر مستقیم، از کمک های مالی برای سرمایه گذاری در ولایات بلخ، بغلان و کندز مستفید شده اند.
- ثبت و راجستر 600 شرکت زراعتی در سکتور خصوصی که 49 شرکت آن به رهبری زنان ثبت شده است.
- تدویر ورکشاپ های آموزشی ارتقای ظرفیت کارمندان برای 401 کارمند زن و 946 کارمند مرد در بخش های آموزش زبان انگلیسی، کمپیوتر، آگاهی از جندر، مدیریت دوران پروژه، رهبری طبقه اناث، گزارشدهی، سیستم جدید ارزیابی اجراءات و برنامه

وزارت ترانسپورت:

- تعداد کارمندان زن در وزارت ترانسپورت و هوانوردی 112 تن بوده که 7.2٪ کل تشکیل وزارت را نشان میدهد.
- در صدی حضور زنان در سطح رهبری این وزارت 1٪ میباشد.
- تدویر برنامه های آموزشی در بخش های آموزش زبان انگلیسی، کمپیوتر، اداره، تدارکات و مدیریت مالی برای 50 کارمند زن.
- تجلیل از روز های ملی و بین المللی راجع به زنان،

تحلیل کلی:

در سکتور اقتصاد کار و فقر زدایی، ارگانهای دولتی مربوط فعالیتهای مفیدی را انجام داده اند که حضور 62٪ زنان در تشکیلات وزارت کار امور اجتماعی، شهداء و معلولین، ثبت 192 مؤسسه داخلی به رهبری زنان در وزارت اقتصاد، حضور 35٪ زنان در شورا های انکشافی قریه ها و 33٪ آنان در شوراهای ولسوالی ها مربوط وزارت احیاء و انکشاف دهات، طرح استراتیژی بودجه پاسخگو به جندر و ایجاد بخش بودجه پاسخگو به جندر در وزارت مالیه، اعطای جواز فعالیت برای 57 نهاد تجارتي زنان در وزارت تجارت و صنایع، ثبت 215 ملکیت اپارتمان شامل 7٪ کل ملکیت ها در وزارت شهر سازی، تهیه 16 پالیسی با در نظر داشت ارزشهای جندر در وزارت معادن و پترولیم، حضور 45٪ زنان در پروژه ملی مرغداری و مالداري و 35٪ آنان در برنامه های انکشافی، ایجاد ریاست اقتصاد خانواده و طرح چهار استراتیژی به نفع زنان، ثبت 49 شرکت زراعتی به رهبری زنان، مالکیت 2334 باب فارم های گاو داری، مرغداری، فارم تولید محصولات زراعتی و سبز خانه برای زنان در وزارت زراعت و مالداري، از جمله فعالیت های برجسته این نهاد ها طی سال 1392 به حساب میروند که پیشینه نداشته است.

پنجم: سکتور صحت:

شاخص های سکتور صحت شامل (اوسط عمر برای زنان و مردان، نسبت بین جنسیت مرد و زن بر اساس موقعیت و گروه های نفوس، میزان مرگ و میر مادران، اطفال، و اطفال زیر پنج سال با دلایل آن، تفاوت در پروسه ایمن سازی (تدابیر وقایوی) بر اساس جنسیت، میزان اطفال و مادران که دچار سوء تغذی هستند، میزان کلی باروری، میزان آگاهی و استفاده از روشهای پیش گیری از بارداری بر اساس جنسیت، میزان ولادت های صورت گرفته توسط کارمند ماهر صحتی، شیوع کم خونی، HIV مثبت، توبرکلوز و سایر امراض) می باشند که بیشتر وزارت صحت و وزارت مبارزه با مواد مخدر مسوولیت شامل سازی آنها در برنامه های کاری خویش دارند، که فعالیت های آنها را طی سال 1392 به شرح ذیل میخوانیم:

وزارت صحت عامه:

- تعداد کارمندان زن در وزارت صحت 3096 که 24.1٪ کل تشکیل این وزارت را نشان میدهد..
- طول عمر برای زنان 62 و برای مردان 64 سال تثبیت گردیده است.
- تقلیل مرگ و میر مادران از 1600 به 327 تن در هر 100000 هزار میباشد که اندازه گیری این شاخص پس از 8 الی 10 سال صورت میگردد.
- مرگ و میر اطفال زیر سن پنج سال پس از هر پنج سال قابل پیمایش است به این معنا که آمار سال 1391 به جای خودش است و

تغییری در این زمینه صورت نگرفته است.

- اطفال قد سوخته گی 41٪، کم وزنی 24.6٪، سوء تغذی حد 9.5٪، کمبود ویتامین ها، منرال ها و آیودین 30٪ و کمبود وزن 15٪ میباشد.
- تجلیل از روز جهانی زن، روز ملی مادری مصون، هفته تغذی با شیر مادر و چاپ و نشر ده ها نکته های تلویزیونی، رادیویی، بروشور، پوستر و غیره.
- تدویر کنفرانس تنظیم خانواده از دیدگاه اسلام، نشر و چاپ ده ها مواد تعلیمات صحی.

وزارت مبارزه با مواد مخدر:

- تعداد کارمندان زن در وزارت مبارزه با مواد مخدر 16 تن بوده که 6.3٪ کل تشکیل آن وزارت را نشان میدهد.
- ارتقای ظرفیت 432 کارمند وزارت به شمول 16 زن.
- تدویر کنفرانس آگاهی از اضرار، پیامدها و عوامل سوء مواد مخدر با اشتراک 150 زن در شهر کابل،
- راه اندازی سیمینار آگاهی دهی سه روزه برای 150 تن از زنان ادارات دولتی و سازمانهای غیر دولتی،
- تدویر کنفرانس روز جهانی زن و معضله مواد مخدر برای 250 زن در شهر کابل،
- تدویر ورکشاپ سه روزه آگاهی به منظور جذب خانمها به وزارت مبارزه علیه مواد مخدر برای 60 تن از محصلین ایناث دانشگاه های دولتی و غیر دولتی در شهر کابل
- تدویر ورکشاپ سه روزه جهت غنمندی پالیسی جندر به اشتراک کارمندان ایناث از وزارت های انرژی و آب، انکشاف دهات، زراعت و آبیاری و امور زنان،
- تداوی 13384 تن معتاد مواد مخدر من جمله 3600 زن و تقریباً 1100 طفل،
- راه اندازی 189 برنامه آگاهی عامه راجع به اعتیاد به مواد مخدر در 107 مراکز عرضه خدمات، که 53 برنامه آن مختص برای زنان و 31 برنامه آن برای اطفال بوده است.
- تطبیق 12 برنامه آگاهی عامه برای جلو گیری از کشت کونکار و محو آن از طریق نشرات چاپی، رادیویی و تلویزیونی در مرکز و ولایات کشور که عمدتاً مستفیدین این برنامه ها، زنان دهاقین، متعلمین، محصلین و علماء بوده است.
- به بهر برداری سپردن یک مرکز آموزش حرفه به همکاری مالی دفتر INL سفارت آمریکا و حمایت تخنیکی وزارت کار و امور اجتماعی برای 200 زن و 200 مرد معتاد بعد تکمیل دوره تداوی اعتیاد.

تحلیل کلی:

در سکتور صحت با آنکه فعالیتهای قناعت بخشی انجام شده ولی به دلیل آنکه میزان پیمایش نتایج فعالیتها عمدتاً بعد از چندین سال صورت میگیرد، مشکل به نظر میرسد تا هر سال نتایج آن را پیمایش نمود.

ششم: شاخص های سکتور تعلیم و تربیه:

شاخص های سکتور تعلیم و تربیه در پلان کاری ملی برای زنان افغانستان شامل (میزان شمولیت خالص و نا خالص پسران و دختران بر اساس جنسیت (در تمامی سطوح تعلیمی و تحصیلی)، میزان با سواد بر اساس جندر از سن 15 و بالاتر، میزان ادامه تعلیم و تحصیل دختران، شمار شاگردان و محصلان بر اساس جنسیت و رشته تحصیلی مکتب و دانشگاه، تعداد مکاتب به تفکیک جندر و میزان معلمان ذکور و اناث و شمار محصلان به اساس جنسیت و ارتقای ظرفیت کارمندان) می باشد که وزارت های معارف و تحصیلات عالی در زمینه مسوولیت دارند.

فعالتهای این نهاد ها طی سال 1392 به شرح ذیل ارائه میگردد:

وزارت معارف:

- پلان استراتژیک اول، دوم و سوم ملی معارف شامل پنج برنامه بوده که تمرکز بیشتر آنها روی شمولیت طبقه اناث در برنامه های تعلیمی میباشد.
- تعداد کارکنان زن در وزارت معارف 75705 بوده که 29٪ کل تشکیل را نشان میدهد که 8٪ افزایش کارمندان زن را در معارف به تناسب سال 1391 نشان میدهد.
- حضور شاگردان اناث در مکاتب 39٪،
- حضور شاگردان اناث در مکاتب ابتدائیه 41٪، مکاتب متوسطه 36٪، مکاتب لیسه 35٪
- حضور شاگردان اناث در تعلیمات عمومی 39٪ و در تعلیمات اسلامی 20.3٪،
- حضور زنان در دوره تربیه معلم 46٪ و در دوره دارالعلوم 20٪،
- حضور معلمان زن در مکاتب 33٪،
- شمولیت ناخالص دختران در دوره ابتدائیه 32٪ و در دوره تعلیمات عمومی 59٪،
- افزایش شاگردان اناث در مکاتب 0.39٪ به تناسب سال 1391،
- افزایش شاگردان اناث در تعلیمات عمومی 0.32٪ و در تعلیمات اسلامی 0.41٪،
- افزایش شاگردان اناث در تعلیمات تخنیکی و مسلکی 19٪،
- افزایش حضور معلمان زن در مکاتب 0.39٪ به تناسب سال 1391.
- افزایش محصلان اناث در دوره تربیه معلم 7.23٪،
- زنان سواد آموز بالاتر از سن 15، 22٪،

وزارت تحصیلات عالی:

- تعداد کارمندان زن در وزارت تحصیلات عالی 565 تن بوده که 18.4٪ کل تشکیل را نشان میدهد.
- 31 نهاد تحصیلی دولتی و 82 نهاد تحصیلی خصوصی فعالیت دارند که به تناسب سال گذشته 4 فیصد ازدیاد در نهاد های تحصیلی

خصوصی را نشان میدهد.

- میزان شمولیت دختران و زنان در نهاد های تحصیلی دولتی 24.36٪ بوده است.
- فیصدی حضور محصلان زن در تحصیلات عالی دولتی 19.25٪ و در نهاد های تحصیلی خصوصی 18٪ می باشد.
- تعداد محصلان اناث در نهاد تحصیلی دولتی 24015 تن بوده که به تناسب سال گذشته 12٪ ازدیاد را نشان میدهد.
- تعداد محصلان اناث در نهاد های تحصیلی خصوصی 14518 تن یعنی 19٪ بوده که به تناسب سال گذشته 20٪ ازدیاد را نشان میدهد.
- تعداد استادان اناث در پوهنتون های دولتی 642 تن (14٪) بوده که به تناسب سال گذشته 10٪ ازدیاد را نشان میدهد.
- تعداد استادان اناث در پوهنتون های خصوصی 397 تن (9٪) بوده که به تناسب سال گذشته 18٪ ازدیاد را نشان میدهد.
- 756 تن کارمند وزارت تحصیلات عالی از آموزش های مسلکی مستفید شدند که 103 تن آن زنان بوده اند.

تحلیل کلی سکتوری:

در سکتور تعلیم و تربیه، در کنار فعالیتهای ارزشمند سال گذشته، کارکرد ها سال 1392 نشان میدهد که رشد بیشتر برای حضور زنان در معارف و تحصیلات عالی صورت گرفته است. افزایش 6 فیصد سواد آموزان، 3 فیصد معلمان مکاتب، 2 فیصد محصلان نهاد های تحصیلی خصوصی، یک فیصد استادان پوهنتون های خصوصی، 19 فیصد شاگردان تعلیمات تخنیکی و 7.23 فیصد محصلان دوره تربیه معلم طی دوره گزارش دهی توجه جدی مقامات ذیربط ارگانها تعلیمی و تحصیلی و فعالیتهای آگاهی دهی عامه بران اثرگذار بوده است.

ب: چالشها:

- تخصیص بودجه با فیصدی ناچیز برای برنامه های مربوط به پلان کاری ملی برای زنان
- حذف و یا تقلیل بودجه های اختصاصی زنان در کمیته دفاع از بودجه وزارت مالیه.
- اختصاص بودجه خاص جندر در موارد غیر از تطبیق پلان کاری ملی برای زنان
- کم کاری عده از ارگانها دولتی در ارائه گزارش برای وزارت امور زنان منحیت نهاد ناظر در راستای تطبیق پلان کاری ملی زنان افغانستان.

ج: پیشنهادها:

- ایجاد کمیته رسیدگی به امور زنان در جنب کمیته های شورای وزیران تحت ریاست یکی از معاونین ریاست جمهوری، برای نظارت از تطبیق برنامه های حمایتی زنان و مسوولیت پذیری بیشتر نهاد های دولتی جهت تطبیق پلان کاری ملی برای زنان
- تعهد دوامدار و عملی نهاد های دولتی با کارگذاری افراد مجرب جهت تطبیق بهتر پلان کاری ملی برای زنان افغانستان

- عضویت وزارت امور زنان، همانند وزارت اقتصاد در کمیته بودجه وزارت مالیه جهت نظارت بودجه ها از طرح الی تصویب آن
- اختصاص بودجه خاص جندر از طرف تمویل کنندگان در وزارت مالیه، برای تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان، تحت نظر وزارت امور زنان.
- شامل ساختن نظارت از تطبیق شاخص های پلان ملی زنان، در لایحه وظایف یکی از معینان و ریاست مربوطه نهاد های دولتی و مسوولیت پذیری آنها به وزارت امور زنان در قبال تطبیق این پلان.
- ارتقای آمریت های جندر به سطح ریاست و پاسخگویی مستقیم آنها به معینیت های مربوطه، به هدف دسترسی و تشریک به موقع مسایل، با سطوح رهبری نهاد مربوطه.
- بمنظور تطبیق پلان کاری ملی برای زنان افغانستان و ارتقای حضور زنان در تمام سطوح در نهاد های دولتی، نیاز است تا یکی از بست های معینیت در هر وزارت به زنان اختصاص داده شود.
- همکاری بیشتر اداره مستقل ارگانهای محلی جهت نظارت بهتر از تطبیق پلان کاری ملی زنان در ولایات.

وزارت امور زنان